

JÄÄHYVÄISET PERUSTULOLLE

Suomalaisten mielestä sosiaaliturvan
pitää perustua tarpeeseen

Suomalaisten enemmistö sanoo perustulolle ”ei kiitos”. Selvän enemmistön mielestä sosiaaliturvan pitää jatkossakin perustua syyhyn ja sen tulee olla vastikkeellista.

Suomalaisten sosiaaliturvaa koskevat asenteet ovat varsin konservatiivisia ja tiukoja. Kaksi kolmasosaa pahoittelee sitä, että yhteiskunnan tukia käyttävät sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi. Noin joka toinen toivoisi julkisten hyvinvointipalveluiden ja tukien kohdentamista vain niitä eniten tarvitseville.

Hallituspuolueiden kannattajaryhmät ovat keskenään huomattavan erimielisiä siitä, miten sosiaaliturvaa pitäisi uudistaa. Osa turvautuisi perinteiseen sosiaaliturvaan, osa vaatii perustuloa. Vihreiden äänestäjät kuitenkin yllättävät vaatimalla vastikkeellista sosiaaliturvaa eli luopumalla perustulosta.

EVA kysyi sosiaaliturvasta ja sen uudistamisesta Arvo- ja asennetutkimuksessaan loppuvuodesta 2018.

- ◆ Suomalaisten enemmistön (60 %) mielestä sosiaaliturvan pitää perustua syyhyn. Perustuloa kannattaa vain 27 prosenttia väestöstä.
- ◆ Kolme neljästä (73 %) edellyttää, että sosiaaliturva on vastikkeellista. Terveen ja työikäisen tulisi esimerkiksi hakea töitä tai opiskella saamansa etuuden vastineeksi.
- ◆ Enemmistö (55 %) uudistaisi sosiaaliturvaa yhdistämällä mahdollisimman monta etuutta yhdeksi tueksi sekä lisäämällä ohjausta ja neuvontaa etuuksien saajille.
- ◆ Enemmistön mielestä sosiaaliturvan pitäisi olla myös yksilökohtaista, eli perheenjäsenten tulot eivät saisi vaikuttaa etuuksien tasoon. Sosiaaliturvan rahoitusta lisäisi kuitenkin vain joka kolmas.

Suomalaisista 60 prosenttia ajattelee, että sosiaaliturvan pitää olla enemmän syyperusteista kuin kaikille ilman erillistä syytä maksettavaa perustuloa. Syyperusteinen sosiaaliturva tarkoittaa, että tuen saamiselle pitää aina olla selvästi määritelty syy, kuten työttömyys, pienituloisuus, sairaus, vanhemmuus, tai opiskelu.

Kaikille aikuisille automaattisesti pelkän asumisen perusteella maksettavaa perustuloa kannattaa vain reilu neljäsosa (27 %) suomalaisista (Kuvio 1).

Syyperusteisuuden lisäksi suomalaiset kallistuvat ajattelemaan, että sosiaaliturvan pitäisi olla vastikkeellista, jos sen saaja on terve ja työikäinen. Tällä kannalla on 73 prosenttia suomalaisista. Sosiaaliturvan saaminen edellyttää tässä tapauksessa saajalta aktiivisuuden osoittamista. Esimerkiksi työmarkkinatukea saavan tulisi saamansa etuuden vastineena pyrkiä työllistymään ja opiskelijan suorittaa opintoja. Vastikkeetonta sosiaaliturvaa suosisi vain noin kymmenesosa (12 %).

Asiaa selvitettiin EVAn vuoden 2018 Arvo- ja asennetutkimuksessa. Sosiaaliturvan uudistamisen vaihtoehtoista kysyttiin kuudella väiteparilla. (ks. seuraavan sivun Laatikko *Näin sosiaaliturva-uudistuksesta kysyttiin*).

Väiteparien kautta vastaajille tarjottiin vaihtoehtoja, jotka ovat toisensa poissulkevia. Näin pyrit-

tiin välttämään sitä, että vastaaja voisi samanaikaisesti ilmaista kannattavansa esimerkiksi perustuloa ja syyperusteisuutta. Nämä käsitteet ovat nimittäin toisinaan hämärtyneet julkisessakin keskustelussa.

Esimerkiksi kevään 2019 eduskuntavaalien alla useampikin puolue esitteli omia syyperusteisia ja vastikkeellisia sosiaaliturvamallejaan perustulona.¹ Kuitenkin perustulon määritelmä on tarjota kaikille säällinen toimeentulo (tai osa siitä) ilman mitään ehtoja: Jos perustuloon liitetään vastikkeellisuutta tai tarveharkintaa, kyseessä ei enää ole perustulo.

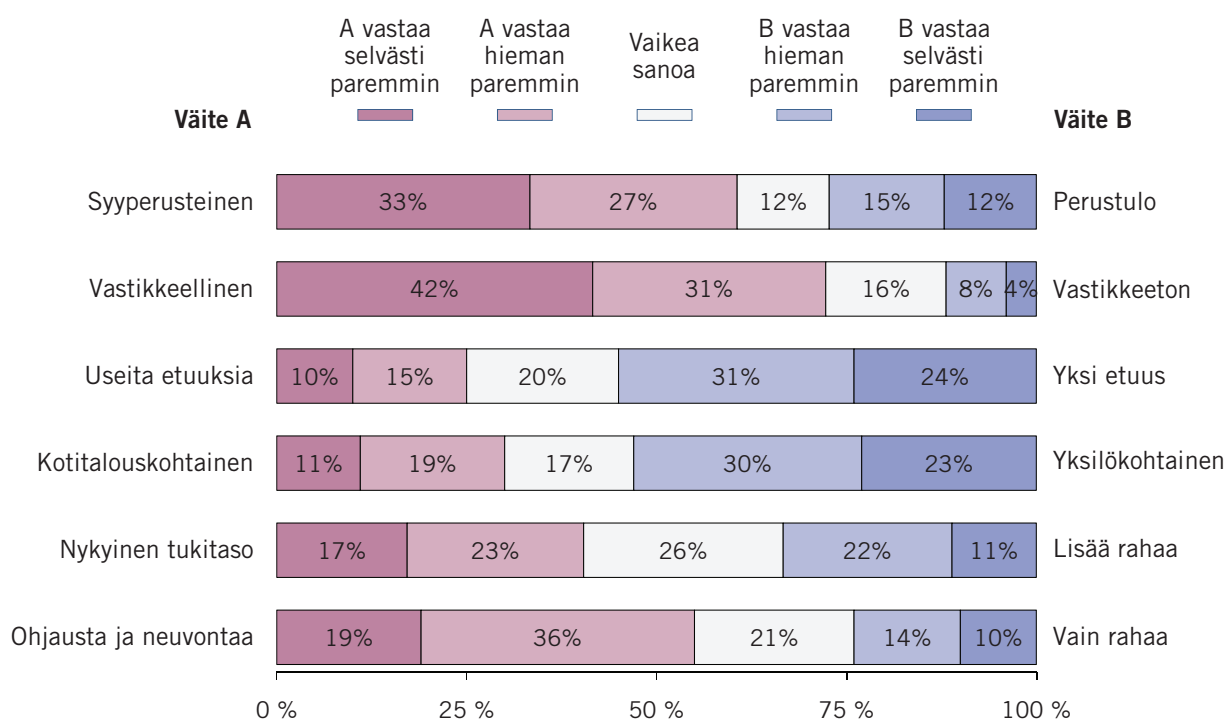
Konservatiiviset uudistusasetteet

Suomalaisten ajattelua sosiaaliturvasta voidaan luonnehtia varsin perinteiseksi ja konservatiiviseksi: Apua saa tarvittaessa, mutta joutenolo ei ole suvaittavaa. Työn pitää vatedeskin olla keskeisin toimeentulon lähde.

Enemmistö (55 %) toivoo, että sosiaaliturvan rinnalla tarjottaisiin jatkossa nykyistä enemmän ohjausta ja neuvontaa. Tämä tukee ajatusta sosiaaliturvan vastikkeellisuudesta ja aktivoivasta roolista. Selvän vähemmistön (24 %) mielestä ohjaavaa kättä ei tarvita, sillä sosiaaliturvassa on ensi sijassa kyse toimeentulosta ja rahasta.

Joutenolo ei ole suvaittavaa.

KUVIO 1. Suhtautuminen sosiaaliturvan uudistamista koskeviin väitepareihin (koko väestö, %)

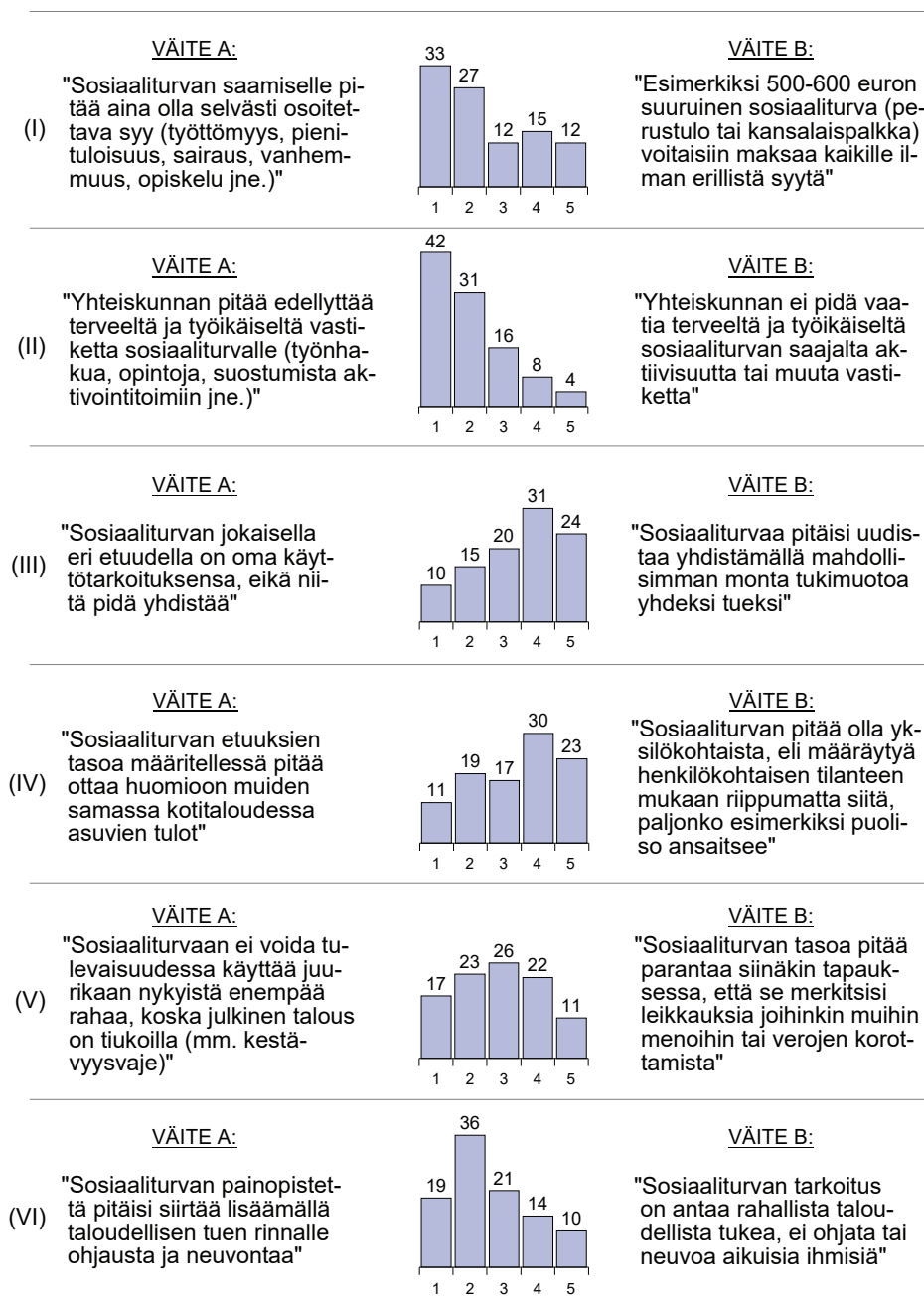

NÄIN SOSIAALITURVAUUDISTUKSESTA KYSYTTIIN

Osana EVAn vuoden 2018 Arvo- ja asennetutkimusta selvitettiin kantoja suunnitteilla olevaan sosiaaliturvan uudistukseen esittämällä kuuden väiteparin kysymyssarja. Vastaaajia pyydettiin arvioimaan, kumpi väitteistä (A vai B) vastaa (hieman tai selvästi) paremmin omaa näkemystä.^a Vastaukset annettiin asteikolla yhdestä viiteen, jossa 1 = A vastaa selvästi paremmin ja 5 = B vastaa selvästi paremmin.

Tavanomaisten vastausjakaumien (Kuvio 1 ja Kuvio 2) ohella vastauksista laskettiin myös summamuuttujat (Kuviot 3 ja 4). Ne tiivistävät kunkin väittämäparin kohdalla saadun vastausjakauman yhdeksi havainnoksi, joka kertoo tarkasteltavan väestöryhmän yksimielisyyden asteen ja suunnan.

KUVIO 2. Sosiaaliturvan uudistamista koskevat väiteparit

^a Kiitokset tutkija Riikka Savolaiselle avusta kysymyksenasettelussa. Kysymysten muotoilussa on käytetty apuna mm. ekonomisti Olli Kärkkäisen nettiartikkelissaan käyttämää jaottelua (<https://www.nordea.com/fii/media/uutiset-ja-lehdistotiedotteet/2017-02-14-sosiaaliturva-tienhaarassamitka-ovat-vaihtoehdot.html>). Lisäksi kysymyksiä muotoilussa on hyödynnetty Valtioneuvoston kanslian sosiaaliturvan uudistamista käsitelleen Toimi-hankkeen materiaaleja.

Julkisuudessa paljon kritiikkiä saaneen työttömyysturvan *aktiivimallin* idea vaikuttaisikin pitkälti vastaavan kansalaisten odotuksia sosiaaliturvalta.

Kohti Ison-Britannian mallia

Sosiaaliturvan nykyiset peruspilarit ovat useimpien suomalaisten mielestä oikeat. Myös tukien tason korotuksiin suhtaudutaan jokseenkin varautuneesti. Neljä kymmenestä (40 %) arvelee, että varaa tukien korotuksiin ei juurikaan ole. Kuitenkin vain jonkin verran pienempi joukko (33 %) katsoo, että sosiaaliturvan tasoa pitää parantaa, vaikka se merkitsisikin leikkauksia muihin menoihin tai veronkorotuksia.

Enemmistö (55 %) uudistaisi sosiaaliturvaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi. Neljäsosa (25 %) ajattelee, että etuuksia ei pidä yhdistää, koska kullakin niistä on omat käyttötarkoituksensa.

Enemmistö myös kannattaa (53 %) sitä, että sosiaaliturvan tulee määräytyä henkilökohtaisesti riippumatta esimerkiksi siitä, paljonko puoliso tai muut kotitaloudessa asuvat ansaitsevat. Kolme kymmenestä (30 %) on eri mieltä: he pitävät tärkeänä, että ruokakunnan muiden jäsenten tulot huomioidaan tuen tasoa määritettäessä.

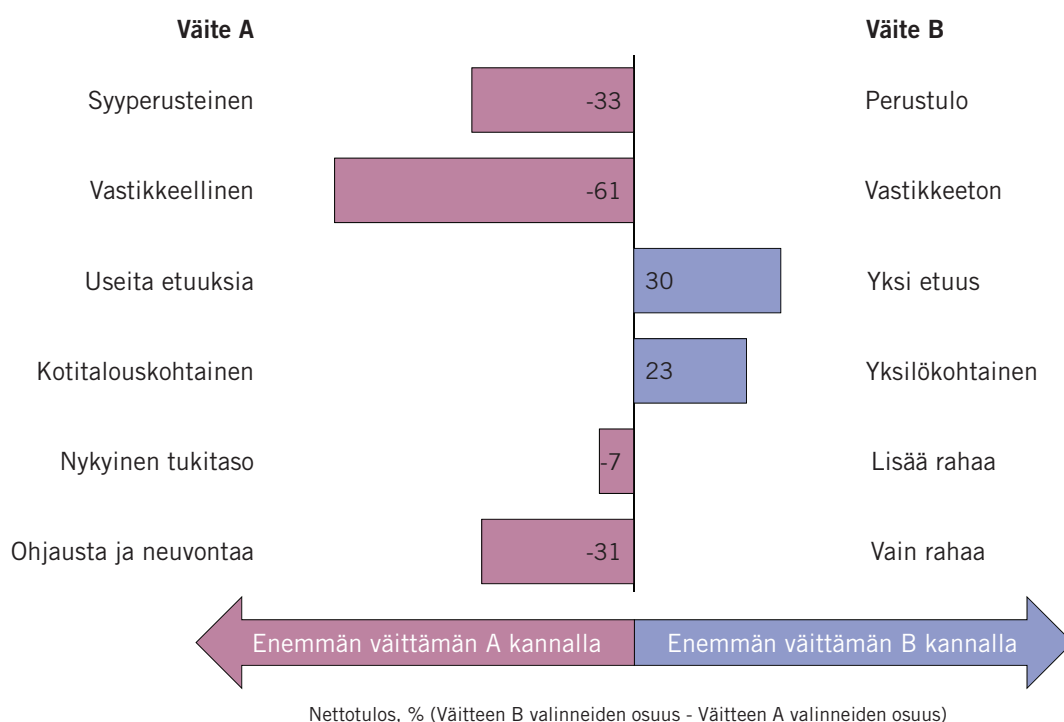
Kun sosiaaliturvanäkemyksiä tarkastellaan summamuuttujakuviona (Kuvio 3), nähdään missä määrin suomalaiset ovat yksimielisiä sosiaaliturvan uudistamisesta. Summamuuttuja tiivistää kunkin väittämäparin kohdalla saadut vastaukset yhdeksi luvuksi.

Kuviossa vasemmalla puolella olevat väitteet heijastavat perinteistä syyperusteista ja vastikkeellista sosiaaliturvaa. Niiden oikealla puolella olevat vastinparit edustavat puolestaan perustulon ajatusmaailmaa. Summamuuttujan kokonaiskuva osoittaa, että suomalaiset säilyttäisivät sosiaaliturvan pääperiaatteet, mutta uudistaisivat kokonaisuutta yhdistämällä etuudet yhdeksi ja tekemällä etuudesta yksilökohtaisen.

Suomalaisten ihanteellinen uudistus näyttäisi olevan lähellä Ison-Britannian Universal Credit -mallia, jossa sosiaaliturvaa yksinkertaistettiin tuntuvasti yhdistämällä kuusi tarveharkintaista työttömyyteen ja toimeentuloon liittyvää etuutta. Tuki haetaan samalta luukulta, ja se määräytyy automaattisesti tulorekisteristä saatujen tietojen perusteella.² Kannustinloukkuja on Universal Creditissä lievennetty mekanismilla, joka jättää jokaisesta ansaitusta punnasta yli kolmasosan käteen.

Ison-Britannian malli olisi lähellä suomalaisten ihannetta.

KUVIO 3. Suhtautuminen sosiaaliturvan uudistamista koskeviin väitepareihin (nettotulokset, %)

Suomalaisista puolueista Universal Credit -järjestelmän kaltaista sosiaaliturvauudistusta esitti ensimmäisenä kristillisdemokraatit jo vuonna 2015. Sittemmin samankaltaisia ehdotuksia on kuultu kokoomukselta ja SDP:ltä. Myös keskustan ehdotus ”kannustavaksi perustuloksi” sisältää piirteitä Britannian UC-järjestelmän ideasta. Nimes-tään huolimatta keskustan malli ei määritelmälli-sesti ole perustulomalli, koska se sisältää sosiaa-liturvan syyperusteisuuden ja vastikkeellisuuden.

Vihreiden ja vasemmistoliiton näkemykset sosiaa-liturvan uudistamisesta poikkeavat muiden puolueiden näkemyksistä siinä, että nämä kaksi puoluetta kannattavat vastikkeetonta ja universaalia perustuloa.

Eri puolueiden sosiaaliturvanäkemyksen perus-piirteitä on esitelty viereisessä Laatikossa *Puoluei-den sosiaaliturvamallit*.

Isoja eroja puolueiden kannattajien välillä

Erimielisyys sosiaaliturvauudistuksen suunnasta koskee puolueiden lisäksi myös kansalaisia. Kuvi-ossa 4 on esitetty kahdeksan eri eduskuntapuolu-een äänestäjien näkemykset kyselyn väitepareihin.

Hajonta puolueiden äänestäjäryhmien välillä on suurta lähes jokaisen kysymyksen kohdalla. Lisäksi näkemyserot hallituspuolueiden kannat-tajien välillä ovat suurempia kuin oppositiopuo-lueiden ja hallituspuolueiden äänestäjien väliset näkemykset. Tässä valossa hallitusohjelman lin-jaus sosiaaliturvauudistuksen parlamentaarista valmistelusta vaikuttaa paitsi järkevältä, myös ainoalta mahdolliselta ratkaisulta.

Puolueiden kannattajien kantojen lähempi ver-tailu paljastaa kiinnostavia eroja ja yhteneväisyyk-siä. Esimerkiksi hallituspuolue keskustan ja oppo-sitiopuolue kokoomuksen äänestäjien kannat ovat erittäin lähellä toisiaan kaikissa kysymyksissä yhtä – tukien yksilökohtaisuutta – lukuun ottamatta.

Toisaalta erot kolmen suurimman eduskunta-puolueen, SDP:n, perussuomalaisten ja kokoo-muksen, äänestäjien välillä ovat nekin maltillisia lukuun ottamatta käsityksiä sosiaaliturvan mitoi-tuksesta. Itse asiassa SDP:tä äänestävien sosiaa-liturvakannat ovat lähempänä kokoomuksen kuin vasemmistoliiton äänestäjien kantoja.

Vastauskokonaisuudessa juuri vasemmistoliit-ton äänestäjät osoittautuvat ajattelultaan kaikkein omaleimaisimmaksi ryhmäksi. He ovat kaikkein etäimmällä muista ryhmistä ja väestön keskimää-räisissä kannoista.

Puolueiden sosiaaliturvamallit

SDP

Yleisturva

<https://sdp.fi/fi/yleisturva/>

Useita tukia yhdistelevä, syyperusteinen ja vastik-keellinen malli, jossa kolme tukiporrasta.

Perussuomalaiset

Ei yksityiskohtaista mallia

<https://www.perussuomalaiset.fi/tietoa-meista/puo-lueohjelma/>

Puolue vastustaa perustuloa ja kannattaa syype-rusteisuutta, vastikkeellisuutta sekä järjestelmän yksinkertaistamista.

Kokoomus

Yleistuki

<https://www.kokoomus.fi/kannanotto-tulevaisuu-den-sosiaaliturva/>

Useita tukia yhdistelevä, syyperusteinen ja vastik-keellinen malli, jossa etuuden taso laskee työtulojen noustessa.

Keskusta

Kannustava perustulo

<https://www.keskusta.fi/Suomeksi/Ohjelmia-ja-politiikkaa/Uusia-ohjelmia-ja-linjauksia/Keskustan-perustulomalli>

Tukia yhdistelevä, syyperusteinen ja vastikkeellinen negatiivisen tuloveron ja palkkatuen välimuoto.

Vihreät

Perustulo

<https://www.vihreat.fi/artikkeli/2019/02/vihreat-julkaisi-paivitety-n-perustulomallinsa>

Vastikkeeton perustulo, johon kytkettäisiin palve-luita, tarvittaessa asumislisä sekä tarveharkintainen toimeentulotuki.

Vasemmistoliitto

Perustulo

<https://vasemmisto.fi/vasemmistoliiton-sosiaaliturvamalli-kohti-vapaiden-ihmisten-luottamusyhteis-kuntaa/>

Vastikkeeton perustulo, lisäksi asumistuki sekä tar-veharkintainen toimeentulotuki.

RKP

Ei yksityiskohtaista mallia

<https://sfp.fi/artiklar/sfp-vill-se-ett-enklare-och-mer-sporrande-socialskydd/>

Puolue kannattaa syyperusteisuutta, vastikkeellisuut-ta sekä järjestelmän yksinkertaistamista.

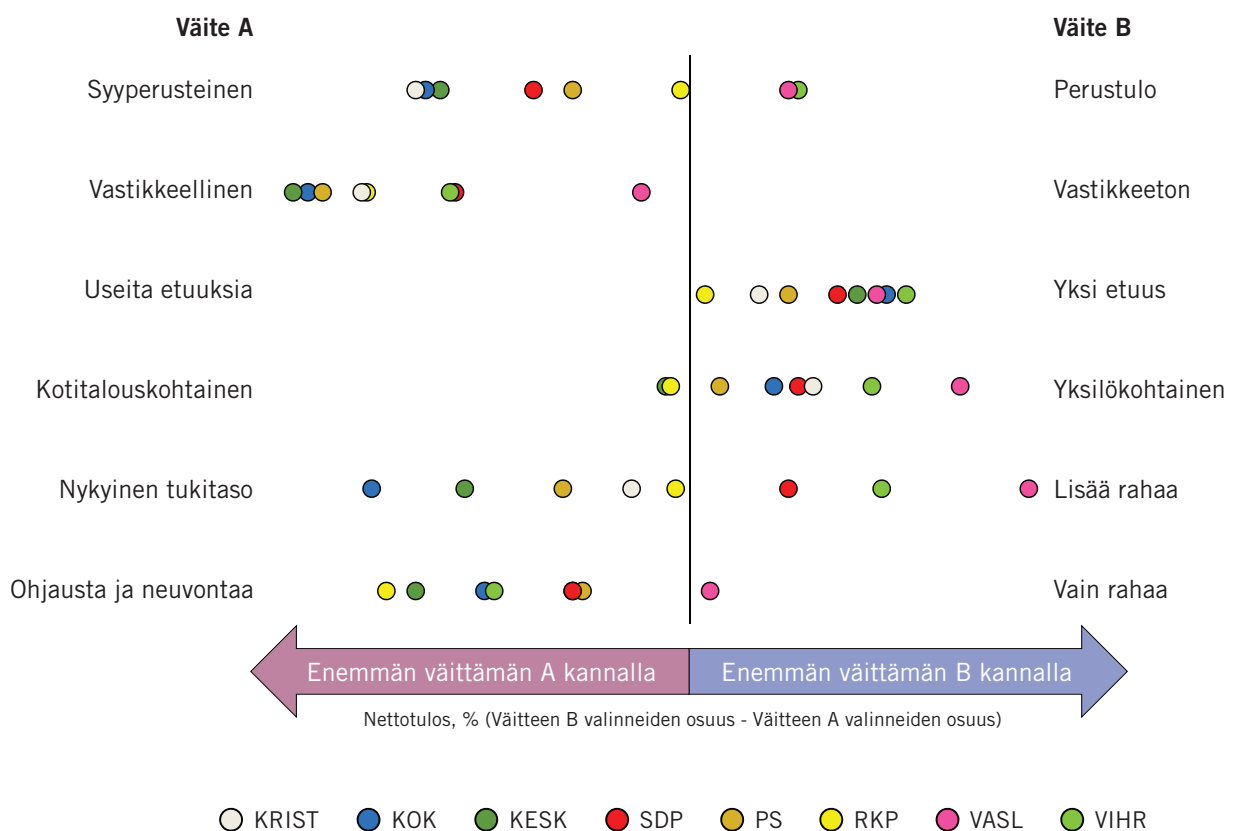
Kristillisdemokraatit

Yleistuki

<https://www.kd.fi/politiikka/kannustava-perusturva/>

Useita tukia korvaava, syyperusteinen, vastikkeelli-nen malli, lisänä harkinnanvarainen osa.

KUVIO 4. Puolueiden kannattajien suhtautuminen sosiaaliturvan uudistamista koskeviin väittämiin (nettotulokset, %)

Vihreiden äänestäjät hylkäävät perustulon

Puolueiden äänestäjäryhmistä vain vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajat kallistuvat universaalien perustulon kannalle. Vasemmistoliiton äänestäjät osoittautuvat johdonmukaisimmiksi perustulon kannattajiksi. He toivovat sosiaaliturvaan yhtä, yksilökohtaista ja tasoltaan nykyistä korkeampaa etuutta, ja suhtautuvat kaikista ryhmistä varauksellisimmin sekä vastikkeellisuuteen että sen serkuun – eli ohjaukseen ja neuvontaan.

Sen sijaan vihreiden kannattajien käsistä perustulopallo lipsahtaa vastikkeellisuuskysymyksen kohdalla. He kyllä toivovat yhtä, yksilökohtaista ja tasoltaan nykyistä korkeampaa sosiaaliturvaa, mutta asettuvat tukemaan sekä vastikkeellisuutta että sosiaaliturvan painopisteen siirtoa kohti ohjausta ja neuvontaa.

Määritelmällisesti perustulo ei kuitenkaan voi olla vastikkeellista, koska sen idea on nimenomaan vapaudessa ehdoista, velvoitteista, valvonnasta ja byrokratiasta. Vastikkeellisuus, ohjaus ja neuvonta tuovat sosiaaliturvaan yksilönvapautta ja itsemää-

räämis-oikeutta rajoittavaa holhous-ta, joka sotii perustulon ideaa vastaan.

Muiden eduskuntapuolueiden kohdalla kannattajien ja puolueiden linjaukset vastaavat toisiaan hyvin. Ne kallistuvat syyperusteisuuteen, vastikkeellisuuteen ja tukien yhdistämiseen.

Sosiaaliturva-asenteet pysyvät tiukkoina

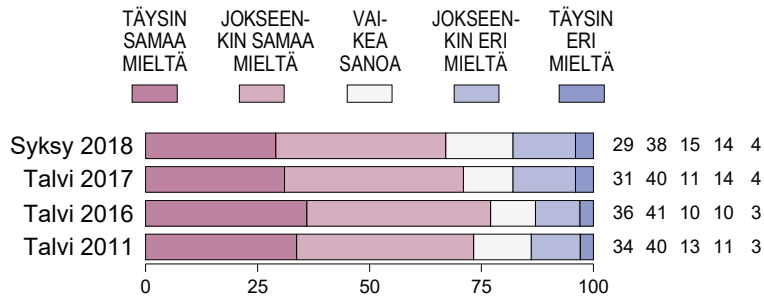
Jos kansalaisia kuunnellaan sosiaaliturvaa uudistettaessa, ei Suomeen ole tulossa perustuloa. Tämä johtuu siitä, että suomalaiset eivät ole valmiita lupamaan perinteisen sosiaaliturvan peruspilareista, syyperusteisuudesta ja vastikkeellisuudesta.

Suomalaisten sosiaaliturvaa koskevat asenteet ovat varsin konservatiivisia, vaikka ne ovat viime vuosina muuttuneet hieman sallivammiksi.

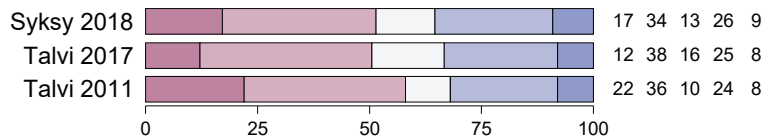
Kaksi kolmesta (67 %) katsoo, että yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi (Kuvio 5a). Toista mieltä asiasta on viidennes (18 %).

KUVIO 5. Suhtautuminen sosiaaliturvaa koskeviin väittämiin

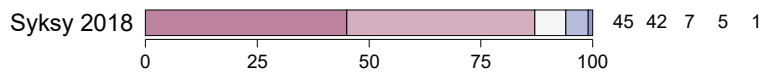
a) ”Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi” (%)

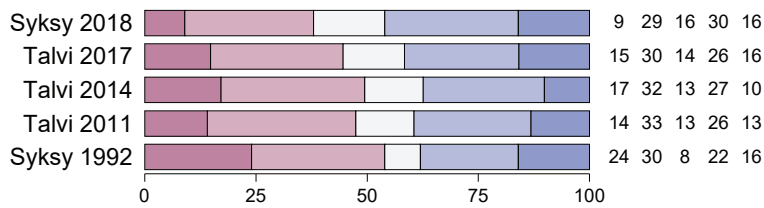
b) ”Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville” (%)

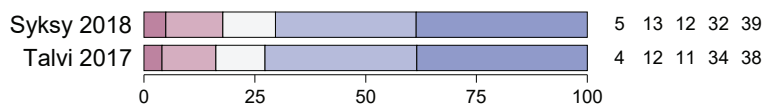
c) ”Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi” (%)

d) ”Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä” (%)

e) ”Maassamme olisi hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa” (%)

Eri väestöryhmissä johtajista työttömiin ollaan laajalti huolissaan tukien tarpeettomasta käytöstä. Ainoat näkyvästi valtavirrasta poikkeavat väestöryhmät ovat vihreitä, vasemmistoliittoa ja RKP:tä³ äänestävät (Kuvio 6).

Joka toinen (51 %) katsoo, että julkiset hyvinvointipalvelut ja tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville. Reilu kolmannes (35 %) on eri mieltä (Kuvio 5b). Iäkkäimmät, vähemmän koulutetut ja heikoimmassa sosioekonomisessa asemassa ole-

vat painottaisivat voimakkaimmin palveluiden ja tukien kohdentamista tarpeen mukaan.

Voimakkaasta työn eetoksesta kertoo puolestaan se, että peräti 87 prosenttia on sitä mieltä, että jokaisella Suomessa asuvalla on

velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi. Vain pieni joukko (6 %) on toisella kannalla (Kuvio 5c).

Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä.

Palkkatuki voi olla tulevaisuuden turva

Kaksi viidestä (38 %) suomalaisesta ajattelee, että kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä (Kuvio 5d). Käsitykset sosiaaliturvan kielteisistä kannustinvaikutuksista torjuu hieman suurempi joukko (46 %). Selvästi muita useammin sosiaaliturvaa moittivat perinteisiä porvaripuolueita kokoomusta ja keskustaa äänestävät sekä vanhimmat, yli 65-vuotiaat. Täysin toisella kannalla ovat vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat sekä työttömät.

Huoli sosiaaliturvan passivoivasta vaikutuksesta on hellittänyt hieman sekä aivan viime vuosina että myös pidemmällä aikavälillä. Vuonna 1992 enemmistö ajatteli liian anteliaan hyvinvointivaltion vievän kansalaisten aloitekyvyn. On siis hyvinkin mahdollista, että käynnissä on hidas muutos, kohti asennemaailmaa, jossa sosiaaliturvan ja tulojen joustava yhdistäminen ei enää herätä voimakkaita tunteita.

Muutos vienee kuitenkin aikaa: Selvä enemmistö (71 %) suomalaisista on sitä mieltä, että palkalla pitäisi voida elää ilman sosiaaliturvaa. Alle viidesosa (18 %) olisi valmis hyväksymään tilanteen, jossa pelkkä palkka ei riitä elämiseen (Kuvio 5e).

Lähitulevaisuudessa tämä kanta voi joutua koe-

Universal Credit -mallista sosiaaliturvaa. Näin käy myös, jos hallitusohjelmaan kirjattu ajatus valtion tuloverotuksen yhteydessä toteutettavasta työtulotuesta toteutuu.⁴

Työtulotuki vastaa Yhdysvalloissa käytössä olevaa Earned Income Tax Credit (EITC) -mallia, joka on eräänlainen henkilökohtaisen palkkatuen ja negatiivisen tuloveron risteytys.⁵ Mallissa pienituloisen palkansaaja saisi verohyvitystä palkkansa päälle siten, että nettopalkka olisi suurempi kuin bruttopalkka. Yhdysvalloissa mallilla on todettu olevan myönteisiä vaikutuksia työllisyyteen ja toimeentuloon.

Oikein suunniteltuna työtulotuki voisi kenties tehdä Suomessakin satunnaisen ja matalapalkkaisen työn tekemisestä paljon nykyistä houkuttelevampaa.⁶ Suomessa viimeksi kokeillulla perustulomallilla ei ollut vaikutuksia työllisyyteen, vaikka se tosin kasvatti perustuloa saaneiden omaa uskoa työllistymismahdollisuuksiinsa.⁷

EVAn Arvo- ja asennetutkimus

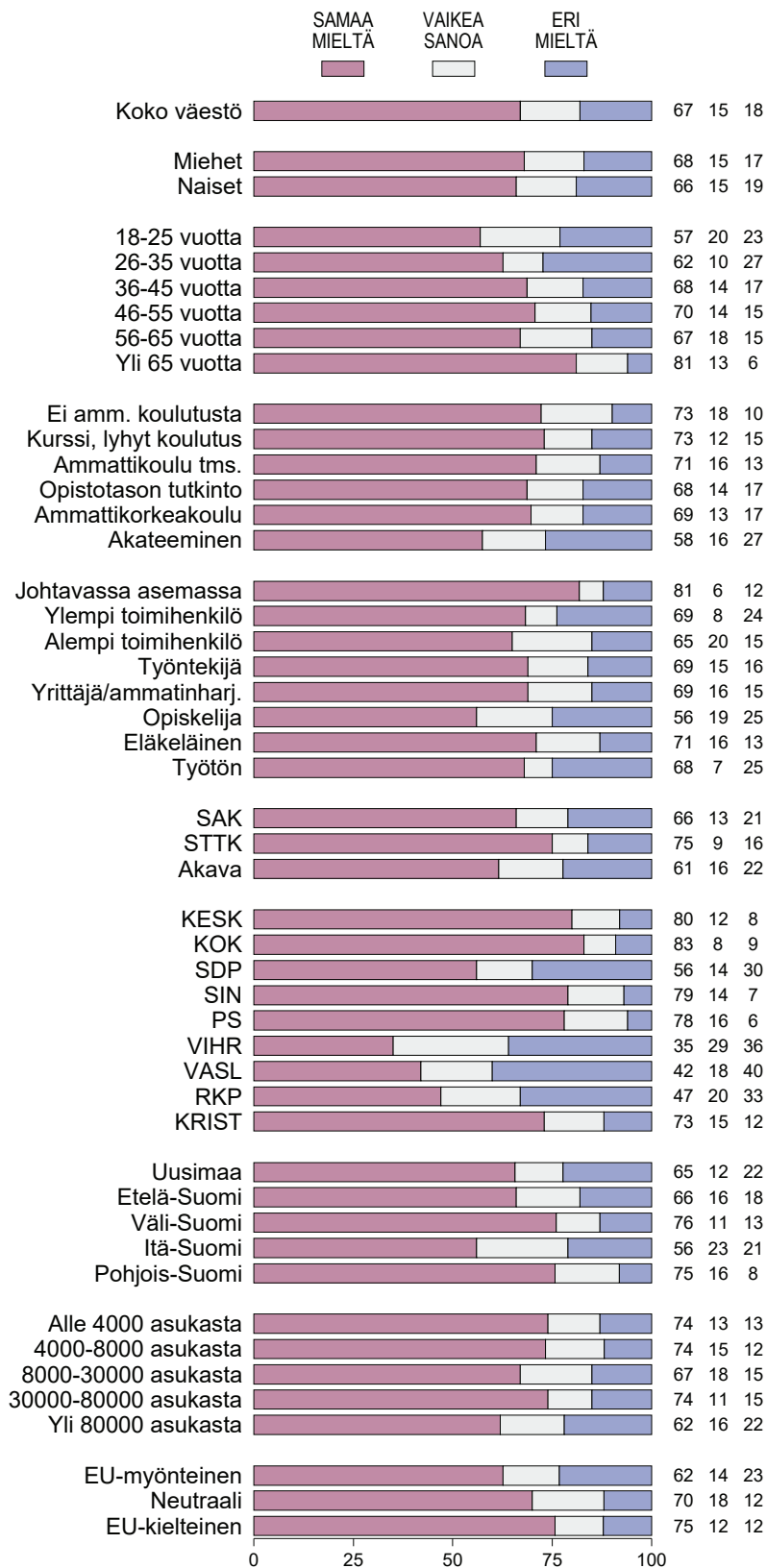
Tulokset perustuvat 2 007 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin osana EVAn vuoden 2018 Arvo- ja asennetutkimusta 24.9.–4.10.2018.

Vastajat edustavat koko maan 18–70-vuotiasta väestöä. Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internet-paneelilla ja painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen jatkoanalyysin on tehnyt Yhdyskuntatutkimus Oy, joka on laatinut myös tulosgrafiikan.

Tulokset ja niiden tarkemmat väestöryhmittäiset erittelyt löytyvät EVAn kotisivuilta www.eva.fi. Vuodesta 1984 lähtien tehtyjen tutkimusten tulokset löytyvät EVAn Arvo- ja asennetutkimusten tietokannasta Arvopankista osoitteesta: www.eva.fi/arvopankki.

KUVIO 6. ”Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi” (%)

VIITTEET

- 1 Esimerkiksi keskustan *Kannustava perustulo* on tällainen malli, ks. <https://www.keskusta.fi/Suomeksi/Ohjelmia-ja-politiikkaa/Uusia-ohjelmia-ja-linjauksia/Keskustan-perustulomalli>. Viime vaalikaudella mm. kokoomus hahmotteli palkkatukimallia, jota se kutsui perustuloksi, ks. <https://www.aamulehti.fi/a/23494770>.
- 2 Universal Credit -tuen suomalaisesta sovelluksesta tarkemmin, ks. Maanselkä (2018).
- 3 RKP:tä äänestävien väestöryhmän ja otoksen pieni koko on syytä huomioida tulosta tulkittaessa.
- 4 Ks. Valtioneuvosto (2019), s. 26.
- 5 Lisää EITC-tuesta, ks. esim. Mäkelä (2013).
- 6 Ks. Haavisto, Tähtinen & Törmänen (2016).
- 7 Ks. Kangas et al. (2019).

LÄHTEET

- Haavisto, I. & Heikkinen, J. (2017). Työ ensin – Suomalaiset torjuvat anteliaan perustulon, EVA Arvio No 10, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA.
- Haavisto, I., Tähtinen, L. & Törmänen, A. (2016). ”Kaikki työ on arvokasta”, teoksessa Andersson, C. ym. (2016). Robotit töihin, EVA Raportti, Taloustieto Oy, Helsinki.
- Kangas, O., Jauhainen, S., Simanainen, M. & Ylikännö, M. (toim.) (2019). Perustulokokeilun työllisyys- ja hyvinvointivaikutukset. Alustavia tuloksia Suomen perustulokokeilusta 2017–2018, Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:8.
- Maanselkä, A. (2018). Sosiaaliturvan yleisavain, EVA Analyysi No 64, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA.
- Mäkelä, M. (2013). Israelin negatiivinen tulovero on osoittautunut toimivaksi, EVA Arvio No 1, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA.
- Valtioneuvosto (2019). Neuvottelutulos hallitusohjelmasta, Osallistava ja osaava Suomi, Valtioneuvoston kanslia.

EVA Analyysin *Jäähyväiset perustulolle* kirjoittaja

EVA:n tutkimuspäällikkö
ILKKA HAAVISTO

ELINKEINOELÄMÄN VALTUUSKUNTA

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä. EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyytit löytyvät EVA:n kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) • ISSN 2342-0782 (PDF)